

"ערבה בוכייה – אמא" 2015

וידאו ארט

65x60 ס"מ

תיעוד וידאו ארט מוקרן על צלחת שידור עם קולאז'

מאת: מרב סודאי

במרץ 1965 אמי התחתנה עם אבי במרכז הקהילתי בנהריה. נערה צעירה בת 17 וחצי שעלתה עם אחותה הצעירה ממרוקו רק שנתיים קודם לכן.

בתמונות החתונה שלה מהאלבום המשפחתי (בצבעי שחור לבן), היא מופיעה לבושה שמלת כלולות לבנה ויפה ובתסרוקת אופנתית לאותה תקופה. כבר בילדותי כשעלעלתי בתמונות אלו, שמת לי לב שפניה הנשקפות מהצילומים מעידים על עצבות מסוימת. היא מישרה מבט מהורהר לצלם ללא שמץ חיוך. תמיד הפתיעה אותי העובדה שהיא לא חייכה באף אחת מהתמונות, ומדוע היא לא נראית מאושרת כפי שהיא צריכה להיות ביום חתונתה או לפחות עושה עצמה שמחה, ולו רק לצורך צילום התמונה.

נוסף לכך, בחלק מהתמונות נפערו חורים במקומות מסוימים (כנראה מפאת הזמן שחלף) שהשחיתו את נייר הצילום, דבר שהגביר והוסיף לתחושת חוסר הנוחות שלי מול אי תקינותם של הצילומים.

כששאלתי אותה מדוע היא נראית עצובה בכל התמונות שלה, ואיך זה שביום חתונתה שאמור להיות היום המאושר בחייה היא לא מחייכת באף אחת מהתמונות, היא השיבה לי שהיא באמת הייתה מאוד עצובה והרגישה גם בודדה מאוד. הסיבה לכך הייתה כיוון שהוריה לא נכחו ביום חתונתה. סבי וסבתי ילידי מרוקו עלו לארץ רק שלוש שנים מאוחר יותר (ערב פסח 1968) יחד עם שאר בני המשפחה המורחבת והתיישבו בשכונת הקטמונים בירושלים.

תמונת הפורטרט מיום חתונתה הוגדלה והודפסה מחדש בשחור לבן על גבי צלחת שידור של yes צבועה בצבע תעשייתי צהוב.

באופן נפרד בחרתי לצלם בוידאו את ענפיו של עץ ערבה בוכייה מתנועע ברוח. ענפי הם דקים ומאורכים נטויים כלפי מטה ונראים כמו חוטים/דמעות/מפלי מים. הם מוקרנים על הפורטרט הנייח תוך כדי תנועה איטית ימינה ושמאלה כמו מטוטלת שזזה הלך ושוב במטרה להפנט את הצופה ולרתק את מבטו לפניה של הדמות. הם מכסים וחושפים חליפות את ראשה כך שבכל רגע ניתן לצופה לראות רק חלק קטן מפניה ואף פעם לא לחוות אותם בשלמותם.

הערבה הבוכייה נזכרת במקורות בספר תהילים פרק ל"ז **כמזמור בכי ידוע** ובו קינתם של הגולים מיהודה לבבל לאחר חורבן בית ראשון. ענפי הערבה נוטים מטה כאילו היו שרוכים מבכי. כך גם ביצירה זאת, ענפי הערבה הבוכייה הן למעשה דמעותיה הזולגות של הכלה/נערה צעירה המתחילה להתמודד עם חייה החדשים כמהגרת בארץ זרה ללא הורים.

מעבר לסיפור הביוגרפי של אמי, עניין אותי מאוד לבדוק כיצד מדיום שבמהותו הוא מדיום שעוסק בתנועה בזמן-וידאו) מנהל דיאלוג עם מדיום נייח כגון ציור או צילום סטילס. באיזה אופן אפשר להפגיש את שני המדיומים הללו ואיזו חוויה ויזואלית הם יכולים לייצר במפגש זה. ליצירה המצולמת חיברתי פס קול מיוחד שנוצר מרחשיה של הרוח כפי שנשמעו בזמן הצילום בהילוך הפוך, שהפך אותו לחורק ומאיים.